

Hans Stolp heeft jarenlang op de zaterdagen in Amersfoort lezingen gegeven over de esoterische geheimen van het christendom.

Bezoekers hadden gelegenheid om vragen te stellen. (Deze werden in de pauze opgeschreven en in een daarvoor bestemd mandje gelegd. In het laatste uur van de dag werden deze beantwoord.)

De vragen en antwoorden waren voor vele aanwezigen een grote inspiratiebron die nog lang naklonk na het bijwonen van zo'n bijzondere thema dag.

Hans Stolp heeft toestemming gegeven om enkele vragen en antwoorden op schrift te zetten om ze middels onze site met meer mensen te kunnen delen.

Onze medewerker Wilbert Mesman, een vaste bezoeker van deze thema dagen, heeft ze beluisterd en in schrijftaal omgezet.

Op de lezing van 18 Januari 2018; De weg naar de liefde, werden enkele vragen als volgt gesteld:

De eerste vraag gaat over de drie vormen van liefde volgens Plato: 1. Eros of erotiek – 2. Philia: vriendschap – 3. Agapè: onvoorwaardelijke liefde.

Vraag:

Kan je in Agapè (onvoorwaardelijke liefde) groeien als je nog last hebt van verlatingsangst en onverwerkte trauma's?

Antwoord:

Ja, groeien gaat altijd twee stappen vooruit en één stap achteruit. Paulus schrijft in één van zijn brieven dat hij een doorn had in zijn vlees. En Paulus maar bidden en maar bidden om die doorn eindelijk weg te nemen. Maar die doorn ging niet weg. God zei toen; mijn genade is jou genoeg en daar moet je het mee doen. Dat is een klus. En toen bleek later dat Paulus door die doorn juist zo'n grote groei kon doormaken. Dus denk nu niet dat je bij verlatingsangst de knop kan omdraaien om er in één keer vanaf te komen. Waarschijnlijk is dit jouw doorn in het vlees waardoor je geestelijk groeit. Dat kan verminderen als je oefent in vertrouwen. Maak eens een lijstje waarvan je voelt dat de geestelijke wereld jou geholpen heeft en lees het elke avond voor je slapen gaat. Dat geeft kracht. Ook al verlaat iedereen jou, maar jij weet dat er een geestelijke leiding is. En door dit weten ben je iets meer gewapend tegen die eventuele verlatingsangst.

Vraag

In tegenstelling tot vroeger heb ik geleerd grenzen aan te geven. Raakte eerst uitgeput. Toch mis ik nu regelmatig die eindeloze stroming en aanvoer van liefde. Daar voel ik me ook niet helemaal prettig bij. Wat moet ik hieraan doen om weer balans te vinden?

Antwoord

Het leven leert je het vanzelf. Als je maar oplet en leert van de lessen die je voorgelegd worden. Ik meen dat echt hoor! Jung, de grote psycholoog waar ik zoveel van geleerd heb, heeft het volgende gezegd. Bij het veroveren van nieuwe geestelijke krachten trekken die eerste nieuwe geestelijke krachten aan je en dat voelt armzalig aan. Die nieuwe geestelijke krachten moeten eerst geadeld of gedoopt worden zodat je ze op een heel ontspannende manier kunt gebruiken. Als je voor het eerst voor jezelf leert opkomen gaat het heel krampachtig. Dat geeft niet, want het wordt vanzelf al doende door het leven geadeld of gedoopt. Zo geeft die krampachtigheid zich steeds meer over en zul je gaan voelen dat het ook weer stroomt.

Reactie

Mijn persoonlijke ervaring met het bewaken van mijn eigen grenzen en het groeien van mijn zelfrespect en mijn zelfliefde leidt ook tot het verliezen van vriendschappen.

Hans

Ja, dat is zo, maar is dit erg? Misschien kun je het ook zo zien dat je overhoudt wat echt bij je past. En als je maar twee of drie echte vriendschappen hebt dan is dat al belangrijk voor je.

Vraag

Zou het kunnen dat wij de impuls om het liefdesvermogen tot ontwikkeling te brengen al van de conceptie en bij de geboorte meenemen uit de geestelijke wereld?

Antwoord

Ja, die nemen wij als geestelijk wezen mee bij de afdaling. Het is gewoon de weerslag van onze ervaringen met de engelen. Wij wisten hoe de engelen dat deden en voelden ons heel heerlijk en geborgen. En dan incarneren wij weer en willen hetzelfde doen, maar dat valt tegen. Dat is het lastige voor mensen die uit de hogere werelden komen, want zij hebben het hier verduveld moeilijk. Zij zijn zo gewend aan het beleven van die hogere liefde en dan komen ze ineens in de wereld van modder en klei. Bij veel nieuwtijdskinderen zie je hoe zwaar het is om te wennen aan deze aarde en dit leven. Dat heb ik ook vaak meegemaakt. Maar de impuls neem je mee.

Vraag

Hoe kun je concreet met de liefde van Christus in contact komen om aanwijzingen te ontvangen voor een volgende ontwikkelingsstap?

Antwoord

Zo werkt het leven niet. Het klinkt bijna zo alsof je me even een briefje wilt geven om te weten wat je moet doen. Zo werkt het echt niet. De geest laat ons fouten maken, laat ons vastlopen. Als ik iets geleerd heb van engelenhulp, dus ook die hulp van Christus is wel dat die hulp pas komt als je het echt helemaal niet meer weet. Als je

alles geprobeerd hebt en het lukt niet meer, dan komen de engelen op dat moment. Ook Christus helpt ons daarbij. Maar waarom gaat dit zo? Omdat ze zoveel vertrouwen in ons hebben. Je hebt zoveel kracht zelf en die is veel meer als dat je denkt. Probeer het maar. Je kunt alleen groeien door je eigen kracht te gebruiken. Maar let wel heel goed op subtiele aanwijzingen die je krijgt. Ieder mens krijgt deze subtiele aanwijzingen. Dat kan in een droom zijn. Dat kan een ontmoeting zijn. Dat kan een boek zijn die je toevallig leest. Toevallig? Maar aanwijzingen krijgen we. Let daarop! En dan tastend en zoekend ga je je weg. Dus vraag het niet aan Christus want dan ben net een klein kind. Dat mag niet meer. We worden door hem gezien als volwassen mensen, die zelf hun stappen moeten gaan leren zetten en wakker moeten worden en dus ook fouten mogen maken.

Vraag

Kun je kenmerken noemen wanneer wij de stem van Christus in ons zelf kunnen herkennen?

Antwoord

Kan ik ook niet noemen. Dat moet je allemaal door schade en schande ontdekken. Door fouten te maken, door te luisteren en nog eens te luisteren. Bij sommige dingen is het zo dat je wel honderden keren iets een ander verteld hebt en toch niet doordringt. Maar als die ander het dan uiteindelijk zelf meemaakt dringt het pas tot hem door en zegt dan vaak tegen je; had dat dan eerder gezegd. Dan heb je het al honderd keer gezegd en het wordt je pas bewust als je het zelf ervaart. Wacht tot dat moment en vraag niet te veel.

Vraag

Hoe kun je de liefde verwerven als je voor je geboorte niet samen met de engelen hebt geleefd en daardoor die liefdesimpuls mist?

Antwoord

Door te lijden aan het feit dat je geen liefde kent. Door je ervan bewust te worden dat er een gemis in jou leeft, het vermogen om lief te hebben. Dan kun je bidden en vragen; Alstublieft wilt U mij dat alsnog geven? Elk gebed wordt beantwoord, misschien niet in dit leven, maar dan wel in een volgend leven. Misschien kan het zijn dat jij een liefdesvermogen hebt op een heel eigen manier, dat niet direct herkenbaar is. Kijk eens goed, misschien ben je wel rijker dan je bent.

Vraag

Als je in je jeugd met de liefde die je in je hebt niet begrepen, uitgelachen en veroordeeld wordt en je je uit zelfbehoud hebt aangepast waardoor de liefde die je bent naar de achtergrond werd geschoven. Hoe kun je dan jezelf weer openen, de moed hebben om weer te durven laten zien wie je werkelijk bent?

Antwoord

Je kunt therapeutische hulp zoeken. Maar je kan ook simpelweg vragen aan de geestelijke wereld of ze jou a.u.b. willen helpen jezelf te worden en de lessen te laten toekomen die je nodig hebt om weer open te gaan. Om de verharding af te breken en om weer bij je eigen kern te mogen komen. Maar ik zou bijna willen zeggen voorzichtig te zijn met wat je vraagt. Want zodra je iets vraagt komen de lessen ook en worden je voorgelegd en zul je door die lessen heen, weer stap voor stap weer bij

jezelf mogen komen. Maar dan is het wel handig als je begrijpt dat het zulke stevige lessen zijn. Nog één ding; tranen lossen heel veel verharding op. Juist verharding lost niet op zonder tranen. Ga erdoor heen en durf de pijn te voelen die je door die bescherm laag aan te brengen buitengesloten hebt. Ben je bang dat het leven niet snel genoeg gaat of dat je er niet bij kunt? Vraag dan simpelweg therapeutische hulp. Doordat je het zo goed weet te beschrijven kan je zeer gericht die therapeutische hulp vragen.

Vraag

Hebben dieren ook een etherisch lichaam? Ik denk hierbij aan de onvoorwaardelijke liefde van de hond. Zien wij ons huisdier ook in het hiernamaals terug?

Antwoord

Dieren hebben een fysiek lichaam, een etherisch lichaam en een astraallichaam. Zij hebben dus geen ik en geen geest wat de mens wel heeft. Dat is het verschil. Eigenlijk bespiegelen de dieren de mensen. Want als de mensen in liefde leven, dan zullen de dieren ook in liefde leven. In de bijbel in het oude testament wordt het volgende verteld. Eens breekt de tijd aan dat de leeuw en het lam samen zullen liggen in vrede bij elkaar. Moet je eens voorstellen hoe is dat mogelijk, een leeuw en een lam die ligt tussen de poten van de leeuw. Dat wordt mogelijk als wij de agapè liefde verwerven mogen, De kracht van onze Agapè liefde straalt automatisch uit op de dieren en verheft hen naar een hoger geestelijk niveau. Ik geloof dat ik het zo mag zeggen. Er is een prachtig voorbeeld van een Egyptische prinses en is in het boek - de inwijding van Elisabeth Haig – te vinden. In het boek wordt uitgebreid beschreven hoe zij tot een inwijding was gekomen. Zij had een leeuw als huisdier. En zolang zij ingewijd was kon die leeuw naast haar liggen, ook als er mensen binnenkwamen. De leeuw gedroeg zich rustig en er was geen enkele agressie of wat dan ook. Maar toen gebeurde het dat de prinses haar inwijdingskennis verried, verloochende en dat ze terugviel in het oude niveau en op datzelfde moment werd de leeuw weer dat verscheurde dier en doodde de prinses. Het is een prachtig voorbeeld vind ik, dat het van ons afhangt wat er met de dieren gebeurt. Als wij geestelijk groeien naar Agapè, dan zullen ook de dieren al hun agressiviteit kwijtraken. Onze dieren leven in de astrale wereld en zijn daar deel van de groepsziel. Wij gaan op onze weg naar de geestelijke wereld ook door de astrale wereld heen en dan ga je ze gezellig even opzoeken. Dus ik zou zeggen; ja het kan.

Vraag

Tegenwoordig zijn er veel mensen die zich op hun website lichtwerkers noemen en channelings houden of mediums die nieuwsbrieven rondsturen. Hoe weet ik of dat uit een goede bron komt?

Antwoord

Wees kritisch en gebruik je je gevoel. Niets anders dan je eigen 'aanvoelen' weet of het zuiver is of niet. Er is helaas veel kaf onder het koren. En nu moet je dus heel goed kijken naar dat kaf. Ik geloof dat ik het zo wel mag zeggen want je moet heel goed oppassen dat je niet in verkeerde handen komt. Daar gaat het over het licht en liefde waar we het vandaag ook over hebben. Maar mijnsinziens is het probleem dat veel lichtwerkers die inzichten die wij vandaag met elkaar gedeeld hebben helemaal niet kennen. Dus dat je bij veel lichtwerkers ziet, dat ze geen verdere ontwikkeling, geen verder inzicht en wijsheid doormaken. Waar dat niet gebeurt zie je mensen ook

vastlopen. Het gaat om ontwikkeling, groeien en verder komen, stap voor stap. Ik denk dat velen van jullie wel kunnen begrijpen wat ik zeg. Tot de laatste dag van mijn leven zal ik zelf en ook velen van jullie met mij doorgaan met het zoeken naar inzicht en groeien in wijsheid. Tot de laatste dag van ons leven. Dit is leven. Maar waar het afgesloten wordt en mensen doen alsof ze het weten i.p.v. dat ze onderweg zijn word ik een beetje huiverig. Daar komen de krachten van verstarring, dus ahriman heel stilletjes aangeslopen en nemen hen in bezit.

Vraag

Je vertelde dat geestkracht door het bloed stroomt. Hoe zit dat dan met bloed doneren en nierdialyse?

Antwoord

Lees mijn boekje over orgaandonatie. Wat voor orgaandonatie in het algemeen negatief geldt is bij het doneren van bloed minder erg. Eigenlijk zou ik over dit thema wel een hele dag kunnen spreken, maar nu moet ik het kort samenvatten. Als je bloed krijgt toegediend van een ander breekt dat bloed weer heel snel af in je eigen lichaam. Tegelijkertijd maakt jouw lichaam weer eigen bloed aan. Dus maak je maar heel kort gebruik van het bloed van een ander. Daarom is dit iets anders dan orgaandonatie. Dan heb je een blijvend orgaan van een ander in je lijf en dat heeft geweldige ingrijpende consequenties. Nierdialyse is iets anders. Dan is het je eigen bloed dat schoongemaakt wordt.

Vraag

Je gaf aan dat 'het hoofd' de tekortkomingen van de ander ziet en zei dat je dat geen toegang tot het hart moet geven. Maar het is toch belangrijk dat we met hart en compassie naar de tekortkomingen van een ander gaan kijken?

Antwoord

Ja, dat kan wel en is leuk, maar wat ik bedoelde is dat wij zo snel de tekortkomingen van de ander zien. Daar gaat het om. Dat we zo gauw tot oordelen komen en vaak tot veroordelen. En daarom zei ik dat je het buiten je emoties moet houden. Die zo heel gauw beginnen te zeggen zodra ze het donker zien, dat die of die ook niet helemaal deugt en dat er een streepje aan los is enz. Wij zijn daar zo snel in. En daarom is het zo belangrijk de mooie, bijzondere dingen van de ander te koesteren en de rest te laten. Neem het alleen maar waar, maar verbind je daar niet mee om tot veroordeling te komen. Zo is het bedoeld.

Vraag

Zou je me nog een keer kunnen uitleggen waarom macht en wijsheid delen met lucifer en ahriman leidt tot vermindering van macht en Gods wijsheid en liefde delen daarentegen leidt tot vermeerdering van liefde?

Antwoord

Als ik macht moet delen, als jullie je macht moet delen met een ander, dan ben je niet meer almachtig. Zo simpel is het toch? Als je wijsheid moet delen met een ander, dan ben je niet meer de aller wijsste en niet de enige meer in wijsheid. Liefde is daarentegen anders. Waarom dat zo is kan ik je niet vertellen. Maar iedereen kan het na een ervaring aanvoelen. Als je liefde geeft word je niet armer maar juist rijker. En hoe meer je geeft op de goede manier met zelfrespect enz., hoe rijker je wordt. Dat is

het wonder van liefde. Wij begrijpen niet eens waarom? Weten alleen dat dit wonder bestaat. Dat geldt ook voor God. God groeit in liefde. Dat vind ik ook zo gek, maar het is wel zo. En wie ben ik dat ik het zeg, zo'n klein mensje. Maar als je iets over de geestelijke wereld mag zeggen en over de geestelijke wetten, dan zeg je toch; God groeit door zijn liefde aan ons te schenken. En ieder mens die hem nadoet en hem zijn liefde schenkt wordt niet armer, maar rijker. Heb je het wel eens meegemaakt bij jezelf of bij anderen? Let eens op, want het is heel belangrijk dat je dit wonder op het spoor komt. Dat je gaat voelen, dat wat voor God geldt ook voor ons geldt en omgekeerd ook wat voor ons geldt ook voor God geldt.

Vraag

Hoe kun je iemand uit de lagere astrale wereld herkennen? Moet je hen ook onbevooroordeeld en onvoorwaardelijk liefhebben?

Antwoord

Niets moet, want dan kom je weer in de sfeer van gehoorzamen en van de krachten buiten je. De oproep van Christus is wel om elkaar onvoorwaardelijk lief te hebben. Ook je vijanden, ook de mensen die je gekwetst hebben. Maar ook de mensen waarvan ik denk dat ik het zo moet zeggen, van een lager niveau. Leer ieder mens lief te hebben. Ik kan het nog niet. Ik heb nog vele levens nodig. Vooral in deze tijd zeg ik het liefst dat dit de weg is die we moeten gaan om dit te leren. Leven na leven zullen we er iets meer van kunnen. Ik kan het niet anders vertellen. Je kunt het herkennen doordat mensen niet bij machte zijn lief te hebben. Dat is tragisch, maar die komen uit de lagere astrale wereld en nemen geen impuls mee uit de hogere geestelijke wereld.

Vraag

De overledenen zijn toch bezig met hun eigen ontwikkeling. Zij zijn dan toch niet meer verbonden met de aardse mensen. Dan kunnen er toch geen ontmoetingen plaats vinden tussen hen en de mensen op aarde?

Antwoord

Dat is niet waar. Liefde is eeuwig. Echt waar en liefde blijft ons verbinden, ook als de één hier is en de ander daar. Liefde is echt als zo'n gouden koord dat tussen hier en daar gespannen is en dat blijft levend. Liefde blijft ons verbinden. Ik kan alleen maar hopen dat je ooit zult voelen dat het bij de mooiste geschenken van het leven hoort. Dat je af en toe mag voelen; oh..., oh..., daar is zij of hij weer. Och, nou voel ik dat hij of zij mij even aanraakt. Er zijn ook mensen die in bed liggen en voelen hoe ze aangeraakt worden en ze weten meteen, dat is die en die. Ik zie nu sommige mensen knikken die dit herkennen. Zo zijn er nog meer voorbeelden. Dat zijn tekenen van *levende liefde* die blijft. Je hoeft van mij niets te geloven, maar straks als je naar de overkant gaat zul je het wel herkennen. Ik moet er nog wel het volgende bij zeggen. Onze geliefden aan de overkant hopen zo, dat wij op de aarde zullen voelen dat die liefde er nog steeds is en dat je met elkaar kunt praten. Ik zou bijna zeggen met elkaar kunt communiceren zonder woorden. Dat kan allemaal en daar hunkeren ze naar. Ik zeg wel eens dat je het kunt vergelijken met mensen die emigreren. Tegenwoordig heb je een computer waar je van alles mee kan, maar vroeger kon dit niet. Die mensen teerden op de brieven van hun thuisland. Dat was heel belangrijk, want die verbinding hadden de geëmigreerde mensen van hun geliefden zo nodig.

Vraag

Als ik weinig mensen gekend heb, staan er dan ook minder geliefden die mij opwachten?

Antwoord

Nee hoor. Ik kan je geruststellen. Eigenlijk is dit wel een heel verhaal apart, maar ik kan alvast zeggen dat wij niet alleen mensen vanuit dit leven kennen, maar ook uit een vorig leven. Die zijn misschien nu niet hier op aarde, maar in de geestelijke wereld. Die staan er ook als wij teruggaan. Ogenblikkelijk zullen wij ze herkennen zodra wij uit ons lichaam stappen en de geestelijke wereld binnen gaan. Dus, er staan er heel wat meer als dat je zelf denkt. Het is echt een leuk ontvangstcomité.

Vraag

Is het waar dat de *me too* beweging over seksueel overschrijdend gedrag gaat?

Antwoord

Dat is zo en het is geen flauwekul. We weten ook dat het om ontheiliging en machtsmisbruik gaat. Catherine Deneuve heeft samen met 99 andere Françaises uit de culturele wereld gewaarschuwd voor de Me Too beweging dat ze nu doorgeschooten zijn en er sprake is van een heksenjacht op mannen. Iedere aanraking of knuffel van mannen kan al gezien worden als seksueel misdrijf. Voor deze waarschuwing heeft ze haar excuses moeten aanbieden. En ik krijg vast ook wel op mijn falie, maar ik ben het zo met haar eens. Laat ik een voorbeeld geven. Ik vind het een grote ramp al dat gepraat over pedofolie. Ik durf geen kind meer aan te raken, want je wordt binnen de kortste keren beticht van pedofolie. Ik heb het een keer heel concreet meegemaakt dat de politie aan mijn deur kwam en mij daarvan betichtte. Zo erg is het. Ik kan er kwaad van worden, het wordt meteen gedacht, dat het negatief gedrag is. Die hele sfeer van de *me too* beweging vind ik gevaarlijke consequenties hebben, Die gevaarlijke consequentie is dat je een kind niet eens meer mag knuffelen en aanraken. Het wordt meteen getrokken in de sfeer van machtsmisbruik en seksueel misbruik. Dat vind ik doodzonde. Dat moeten we niet hebben. Iedereen van ons zal het erover eens zijn, dat seksueel misbruik natuurlijk verkeerd is. Dat is duidelijk en daar hoeven we niet eens over te praten. Dat mag aan de kaak gesteld worden eveneens als Catherine Deneuve het in haar artikel aangeeft. Maar we moeten niet doorslaan naar uitersten, die een mens kil en opstandig maakt. Als we iets niet nodig hebben dan is dat het.

Vraag

Hoe kan ik op een duidelijke manier mijn eigen grenzen aangeven zonder emotionele boosheid door te laten klinken?

Antwoord

Oefening baart kunst. Er is geen andere weg dan door het gewoon te doen. Na 10 keer lukt je het steeds beter. Echt waar. Denk maar aan wat Jung zei. Het begint eerst op een hele nare en vervelende manier. Dan moet zo'n nieuw vermogen nog geadeld of gedoopt worden. Je moet het op een hele laconieke manier leren doen. Als je iets nieuws leert kan je het niet meteen goed doen. Dus gun jezelf dat er ook boosheid in doorklinkt. Je kunt het ook uitspreken; het kost me af en toe even moeite om voor mezelf op te komen en zegt gewoon, maar ik doe het wel, want dat is essentieel.

Vraag

's Avonds voor het slapen gaan vraag ik mijn beschermengelen om mij te helpen met datgene wat mij bezighoudt. Hoe kan het dat ik van die hulp over het algemeen weinig of niets ervaar? Of doe ik iets verkeerd?

Antwoord

Ik ben mijzelf zo bewust dat als ik sterf en ik ga aan de overkant terugkijken naar dit leven, dan zal ik zoveel momenten zien waarbij ik geholpen werd en het niet doorhad. Zóveel momenten en ik had het niet door. Ik dacht dat het gewoon mijn eigen inval en impuls was. Als je dat meeneemt, dat beeld, straks zul je zien. Misschien herkennen wij het nu nog niet, maar het gebeurt wel. In stilte en in het verborgene worden wij heel intens en heel sterk geholpen. Zeker als je hier op aarde keer op keer erom vraagt. Heb geduld, dwing niets af. Als je geduld hebt komt er wel een moment waarvan ineens denkt; oh...wacht, dit is niet vanzelf. Dit is de stille hulp en inspiratie die ik krijg. Maar als je dwingt en zegt, ik zou het nou willen weten, doen jullie wat of doen jullie niets, dan werkt het niet. Dan kan het niet doordringen en ga je dicht.

Eén bede moeten wij altijd bidden. Dat is bij elk gebed aan het slot de woorden zeggen – *niet mijn wil, maar Uw wil geschiede*. Dat maakt ons iets bescheidener en voorzichtiger en dwingen we niets af.

Vraag

Je spreekt over het Evangelie en de openbaringen van Johannes. Zijn de brieven van Johannes ook van hem?

Antwoord

Ja, dus vandaar dat ik bij de tekst uit de brieven van Johannes kon zeggen dat dat de Johannes is die in een volgend cultuurtijdperk terug keren zal. Het is deze Johannes van de Openbaringen en van het Evangelie van Johannes, die bij zijn terugkeer ons heel bijzondere geestelijke leiding geeft. Intussen is hij al heel vaak teruggekeerd zonder dat hij doorgaans herkend wordt. Steeds komt hij weer opnieuw terug.

Toe voegingen

- Tekst over deze lezing is te vinden op www.stichtingdeheraut.nl onder lezingen 2018: De weg naar Liefde
- Het hieronder afgebeelde boekje: De weg naar Liefde. Helaas alleen nog tweedehands te krijgen!
- Voor meer info over orgaandonatie het boek van Hans Stolp; Orgaandonatie, waarom wel, waarom niet?
- Voor mensen die meer willen ervaren over Johannes is er een prachtig verhalend boek van Hans Stolp: Johannes, de ziener van Patmos.

